

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Nagyszékely Községi Önkormányzat

2025-2030

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	28
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	36
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	40
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	45
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	48
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	49
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	50
1. A HEP IT részletei	50
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	50
Jövőképünk	51
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	52
3. Megvalósítás	56
A megvalósítás előkészítése	56
A megvalósítás folyamata.....	56
Monitoring és visszacsatolás	58
Nyilvánosság.....	59
Érvényesülés, módosítás	60
4. Elfogadás módja és dátuma.....	60

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021. 06. 30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, a Nagyszékely Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Tolna vármegye egyik legszebb települése, a Tolnai-hegyhát dombjai között fekszik. Pincehelynél a 61-es közútról letérve 10 km hosszú bekötőúton lehet megközelíteni.

Nagyszékely területe 36,70 km², melyen a Nagyszékelyi árok folyik keresztül, ami a Donát-patakba torkollik.

A 394 főt számláló zsáktelepülés csendes, nyugodt és szép természeti környezettel, a múltra emlékeztető hangulatos utcákkal és szépen felújított jellegzetes sváb parasztházakkal rendelkezik, melyek a település gazdag múltjára engednek következtetni.

A település határában végzett ásások azt bizonyítják, hogy Nagyszékely területe már a bronzkorban lakott volt. Korábbi elnevezése Öreg-Székely és Püspökszékely.

A török megszállást és a Rákóczi-szabadságharcot követően a település teljesen elnéptelenedett.

Az 1714-es évektől a település birtokosa Styrum-Lymburg gróf volt, aki az elnéptelenedett faluba református vallású német telepeseket telepített, tekintettel arra, hogy Nagyszékely lakosságának nagy része reformátusvallású volt.

A betelepítést követően kezdődött el a település gazdasági és kulturális fellendülése. Iskolát építettek, olvasó-és iparos kört, női egyletet, dalárdát és fúvószenekart működtettek.

A betelepített német lakosok önálló egyházat alakította, német lelkészt hívtak maguknak és a már meglévő kis templom mellé megépítették a barokk stílusú nagy templomot, így Nagyszékelyben található Tolna megye legnagyobb református temploma.

Az egyház fenntartásában működött a kisdédóvó, melynek 1971-ben a Pincehelyi Nagyközségi Közös Tanács, majd a rendszerváltást követően a Nagyszékelyi Polgármesteri Hivatal lett a fenntartója, jelenleg szomszédos hat település által létrehozott Simontornyai Köznevelési Társulás irányítása alatt működik, 17 fős összevont csoportban két óvónő és egy dajka alkalmazásával.

Az óvoda területén külön épületben található konyha látja el az óvodások, az iskolások, a település idős lakóinak és az azt igénybe vevők étkezési szükségleteit.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1806-ban Nagyszékelyben alapították meg Tolna megye első református tanintézményét, a gimnáziumot, melyet 1812-ben Gyönkre helyeztek át, mely a mai Tolnai Lajos Gimnázium. Ezt követően az iskola 6 elemi osztállyal és egy hetedik, úgynevezett ismétlő osztállyal működött. 1873-ban adták át a ma is iskolaként használt épületet, mely 1948-ban került államosításra, s melyben 1973-tól a mai napig alsó tagozatos oktatás folyik. Jelenleg a Tamási Tankerületi Központ fenntartásában 25 gyermek oktatását összevont osztályokban két tanító végzi. A felső tagozatos tanulók a Tamási Tankerületi Központ, Vak Bottyán Általános Iskola és Gimnáziumában Simontornyán, vagy a Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnáziumban folytatják tovább tanulmányaikat. Az általános iskolában működik a könyvtár, mely a téli időszakban önként szerveződő kézműves körnek is helyet biztosít.

A településen működő civil szervezetek közül az egyik a Nagyszékelyi Polgárőr Egyesület, akik a település rend és közbiztonságának érdekében teljesítenek szolgálatot. A másik aktívan működő szervezet a Két Torony Nagyszékelyi Faluegyet, ami céljaul tűzte ki a település kulturális értékeinek megőrzését, a jellegzetes falukép megtartását, valamint a vidék, a közösségi és gazdasági élet fejlesztését. Tevékenységük során támogatják a település rendezvényeit, valamint saját rendezvényekkel (táncház, kiállítások...) is gazdagítják a település kulturális életét. A 2024-ben újra alakuló Nyugdíjas Klub a település idősebb korosztályának kívánja biztosítani a kellemes és hasznos időtöltést. Fontos számukra a néprajzi hagyományok feltárása és azok tovább adása a fiatal korosztály számára, valamint a tárgyi emlékek gyűjtése, melyekből a Helytörténeti Gyűjteményben állandó kiállítás látható. A település értékeinek növeléséhez hozzájárulnak az itt élő alkotók, akik kézműves termékeikkel szerte az országban képviselik Nagyszékelyt. Valamint a település rendezvényein kézműves foglalkozásokkal színesítik a programot.

Infrastrukturális szempontból a település a fejlődés útjára lépet. Szennyvízhálózat ugyan továbbra sincs a településen, azonban 2019-ben 84 háztartásban került kiépítésre egyedi szennyvízberendezés. Szilárd burkolatú úttal a település 90%-a rendelkezik, a 198 háztartásból 180 kapcsolódik a vezetékes ivóvízhálózathoz, 150 kapcsolódik a vezetékes gázhálózathoz. A falu 100%-a rendelkezik villanyenergiával és szilárd hulladék elszállítással. 130 háztartásban van vezetékes és mobil telefon, valamint 100 háztartásban elérhető a kábeltelevízió és a nagysebességű vezetékes internet szolgáltatás is.

Állandó orvosi ellátás nincs a településen, az egészségügyi szolgáltatást heti egy alkalommal a Pincehelyről kijáró körzeti orvos látja el. Gyógyszertár is a szomszédos Pincehelyen található.

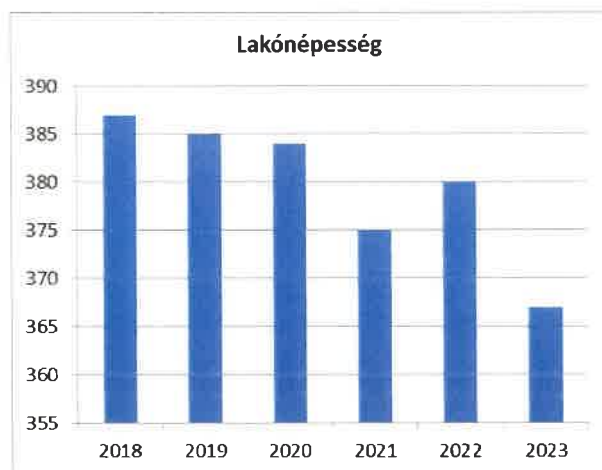
A közlekedés autóbusszal és személyautóval oldható meg.

A településen csak egyéni vállalkozók működnek (pl. mezőgazdasági, kőműves és élelmiszerüzlet).

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	387	bázis év
2019	385	99,48%
2020	384	99,74%
2021	375	97,66%
2022	380	101,33%
2023	367	96,58%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

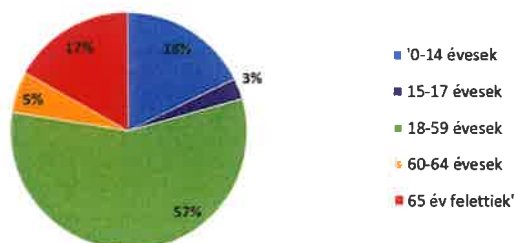

2018 óta folyamatos csökkenés tapasztalható, ugyan csak pár főről van szó, de ilyen csekély lakosságú település esetében a változás nagyon szembeötlő.

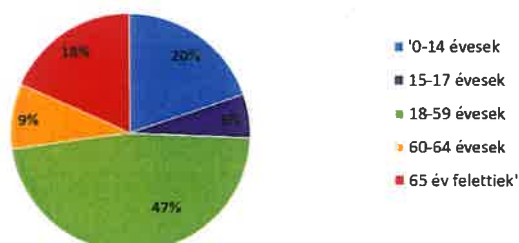
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	214	203	417	51,32%	48,68%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			12	2,88%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	38	40	78	9,11%	9,59%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	6	12	18	1,44%	2,88%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	122	96	218	29,26%	23,02%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	12	18	30	2,88%	4,32%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	36	37	73	8,63%	8,87%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

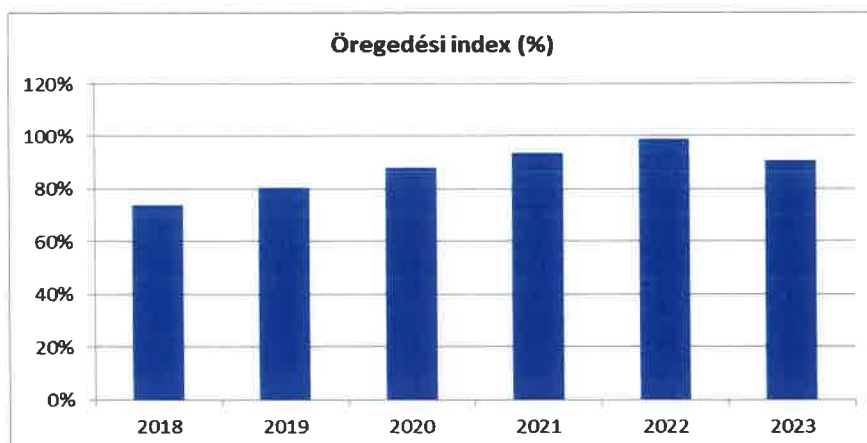

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A táblázatban jól látható, hogy férfiak nagyobb számban élnek a településen, mint nők. Bár a korcsoport szerinti bontás alapján megfigyelhető, hogy csak a 18-59 év közötti, aktív korúak esetében magasabb a férfiak aránya. Míg a már nem aktív korúak korcsoportjában a női lakosok száma a magasabb.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	62	84	73,81%
2019	66	82	80,49%
2020	73	83	87,95%
2021	73	78	93,59%
2022	74	75	98,67%
2023	68	75	90,67%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

Az öregedési indexet nézve megállapíthatjuk, hogy a vizsgált időszakban Nagyszékelyre nem jellemző, hogy a település előregedő lenne. Ugyan évről évre nő a 65 év felettiek száma, a 0-14 éves korúaké pedig csökken, azonban még mindig több a 14 év alattiak száma, mint a 65 év felettieké.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	-15,38
2019	-5,18
2020	-7,80
2021	-18,45
2022	-21,65
2023	-8,03
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

Általában az elvándorlók száma pár fővel nagyobb, mint az idevándorlóké. Az elvándorlók számában lényegesen javulna a helyzet, ha a településen, vagy vonzáskörzetében ismét lennének állandó jellegű munkalehetőségek.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-7,69
2019	-5,18
2020	0,00
2021	-5,27
2022	-8,12
2023	-21,42

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás tekintetében a halálozások száma meghaladja az élve születések számát, kivéve a 2020-as évet. Azonban az öregedési index alapján a gyermekek száma meghaladja a 65 év felettiek számát. Ennek magyarázata, hogy az idevándorló családok több kiskorú gyermekkel érkeznek.

Értékeink, küldetésünk

Értékeink

Nagyszékely egyik kiemelkedő értéke területi elhelyezkedése, fekvése. A települést körül ölelő erdő egy része Natura 2000 terület, mely a Kis- és Nagyszékelyi dombság természetvédelmi területeihez tartozik.

A faluban sétálgatva gyönyörködhetünk a szépen felújított jellegzetes sváb parasztházakban, hosszú folyosóikon szépen faragott vagy esztergált oszlopaival és a folyosó végén található, egyesek szerint halott kiadó ajtóval. A házakhoz nagy és gondozott porták és szépen megművelt kertek is tartoznak.

A település központjából is jól látható és lenyűgöző látványt nyújt a műemlék védelem alatt álló református templom, mely Tolna megye legnagyobb református temploma. A nagy és a ki templom egymásra majdnem merőlegesen épült, mely szintén egyedülálló építészeti különlegesség. Műemlékvédelem alatt áll még a település egyik népi lakóháza is.

Nagyszékely közkincsei közé soroljuk a faluban élő idős embereket, akik hagyományainkat és az ősi tudást őrzik és adják tovább.

A településen élnek olyan alkotó emberek, akik szellemi, képzőművész, kézműves és mezőgazdasági termékeikkel gyarapítják helyi értékeinket.

Küldetésünk

A településen élő emberek életminőségének javítása, a település fejlesztése, a gazdálkodás fellendítése.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nagyszékely település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021. 06. 30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Nagyszékely Községi Önkormányzat mindenkori Költségvetési rendelete
- Településrendezési terv
- Településfejlesztési koncepció
- Nagyszékely Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 2/2025.(III.31.) ÖK rendelete a Nagyszékely Község Helyi Építési Szabályzatáról
- Nagyszékely Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 4/2015.(II.25.) ÖK rendelete a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokról
- Nagyszékely Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 2/2001.(I.15.) ÖK rendelete a Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj pályázat helyi szabályozásáról
- Nagyszékely Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 3/2024. (X.30.) ÖK rendelete a szociális tűzifa támogatás helyi szabályairól
- Nagyszékely Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 7/2019.(X.30.) ÖK rendelete a falugondnoki szolgálatról
- Nagyszékely Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 1/2017. (I.25.) ÖK rendelete az egészségügyi alapellátási körzetek megállapításáról
- Nagyszékely Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 5/2020. (VII.1.) ÖK rendelete a helyi közművelődési feladatok ellátásáról

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Nagyszékely szoros kapcsolatot ápol a környező településekkel, hisz mind oktatásban, mind pedig egészségügyben a kötelező feladatok ellátását társulásban oldja meg.

Társulási formában működtetett intézmények a következők:

- Vak Bottyán Óvoda
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Őszikék Szociális Szolgáltató Központ
- DÁM Önkormányzati Társulás

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. Emellett célszerű és szükséges támaszkodni egyéb adatforrásokra: releváns (helyi, térségi, országos) kutatások adataira, az önkormányzat által gyűjtött adatokra, illetve a

partnerek által nyújtott adatszolgáltatásra. Mindezek alapján vázolható fel a település átfogó helyzetképe esélyegyenlőségi szempontból, illetve az is láthatóvá válik, hogy mely területeken szükséges további adatok gyűjtése.

Az összegzett adatokat helyi adatgyűjtéssel, illetve a TEIR rendszerből lekérdezéssel gyűjtöttük, valamint a települési önkormányzatoknál rendelkezésre álló szociális adatbázisból merítettük. Tudjuk, hogy ezek nem a teljes valóságot tükrözik, hiszen ebből az adatbázisból csakis azokra a személyekre kapunk érdemleges adatokat, akik a szociális ellátó rendszerben szerepelnek. Az esélyegyenlőség szempontjából nagy jelentőséggel bírna, ha egyéb adatok is az önkormányzat birtokában lennének.

A TEIR rendszerben nem található adatokat helyi adatgyűjtés során sikerült begyűjteni. Ahol nem találtunk adatot ott egységesen az, n.a. (nincs adat) jelölést használtuk. A partnerek bevonásával is sikerült adatokat gyűjteni célcsoportok szerint.

Az általános iskolai adatokat tekintve, az a nehézség, hogy helyben 1-4 osztályig tanulnak a gyerekek, utána Simontornyán vagy Tamásiban van lehetőségük a felső tagozatot folytatni. Viszont többen 8 osztályos gimnáziumba mennek, a környező gimnáziumokba így az Ő esetükben nem kapunk visszajelzést arról, hogy eleget tettek-e az általános iskolai követelményeknek, hogy befejezték-e a gimnáziumot, utána szakmát tanulnak, vagy felsőoktatási intézménybe mennek-e. Ezeknél a táblázatoknál helyi adatgyűjtésre hagyatkoztunk.

A középfokú tanulmányokat befejezett tanulók érettségire, vagy szakma megszerzésére irányuló információi szintén nagy jelentőséggel bírna a további problémák feltárásában, kezelésében. Erre a középiskola értesítése által lehetne az adatokat az önkormányzatok begyűjteni. Tekintettel arra, hogy az önkormányzat nincs annak birtokában, hogy a gyerekek melyik iskolában folytatják középfokú tanulmányaikat, így célszerű lenne a középiskoláknak minden évben eljuttatni a sikeres szakmát, érettségit szerzettekre vonatkozó adatokat.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség – okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, iskolai, képzettségbeli, munkaerő-piaci deficitek –, mértékéről legközvetlenebbül, nemzetközi összehasonlításokat is lehetővé tevő módon a jövedelmi viszonyok vizsgálataiból kaphatunk képet.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák

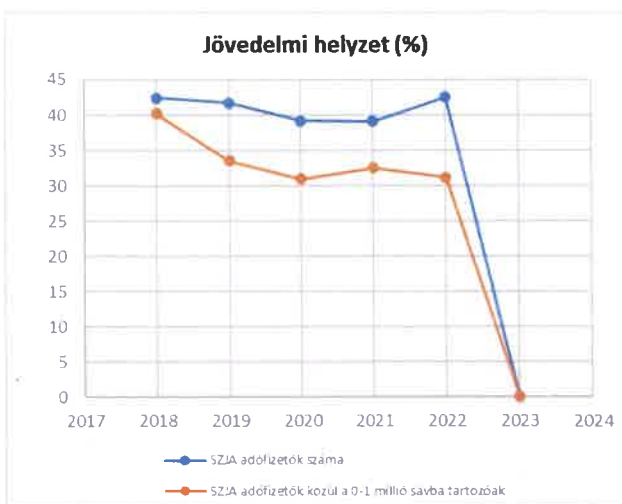
felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. A lakosság jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk, jelenlegi ismereteink alapján településünk az országos viszonylatokhoz képest átlagosnak mondható.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A lakosság jövedelmi és vagyoni helyzetének felmérése összetett dolog. A népesség gazdasági helyzete a településen a személyi jövedelemadó-alap mértékével jellemezhető. Míg a személyi jövedelemadót fizetők szám a vizsgált időszakban közel azonos, addig a 0-1 millió forintos jövedelem sávba tartozók aránya csökkent.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2018	42,42	40,22
2019	41,71	33,52
2020	39,16	30,95
2021	39,09	32,52
2022	42,51	31,21
2023	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

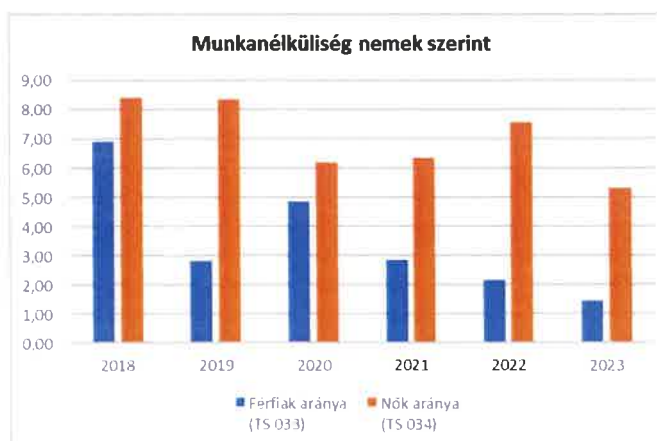
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	6,90	8,40	7,65%
2019	2,82	8,33	5,58%
2020	4,86	6,20	5,53%
2021	2,86	6,35	4,61%
2022	2,16	7,56	4,86%
2023	1,45	5,31	3,38%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

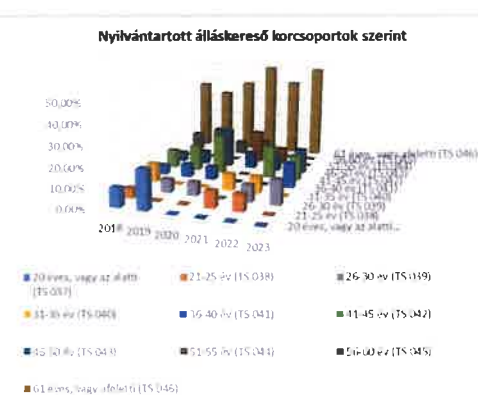
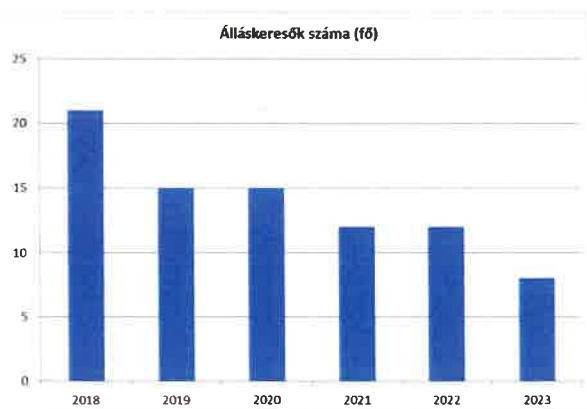

Az aktív korú népességen belül nyilvántartott állás keresők száma a vizsgált időszakban csökkenő tendenciát mutat, amely a közfoglalkoztatás eredményének is betudható.

A nemek szerinti megoszlást figyelembe véve a nők magasabb arányban vannak jelen, mint a férfi állás keresők.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	21	15	15	12	12	8
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	9,52%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	4,76%	0,00%	0,00%	8,33%	8,33%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	1,00	1,00	0,00	1,00	1,00
	%	9,52%	6,67%	6,67%	0,00%	8,33%	12,50%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	9,52%	0,00%	0,00%	8,33%	8,33%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00	1,00
	%	4,76%	6,67%	6,67%	0,00%	0,00%	12,50%
41-45 év (TS 042)	Fő	2,00	2,00	3,00	0,00	2,00	1,00
	%	9,52%	13,33%	20,00%	0,00%	16,67%	12,50%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	1,00	3,00	1,00	1,00	1,00
	%	4,76%	6,67%	20,00%	8,33%	8,33%	12,50%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	0,00	2,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	16,67%	8,33%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	2,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	9,52%	13,33%	6,67%	8,33%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8,00	5,00	6,00	6,00	5,00	4,00
	%	38,10%	33,33%	40,00%	50,00%	41,67%	50,00%

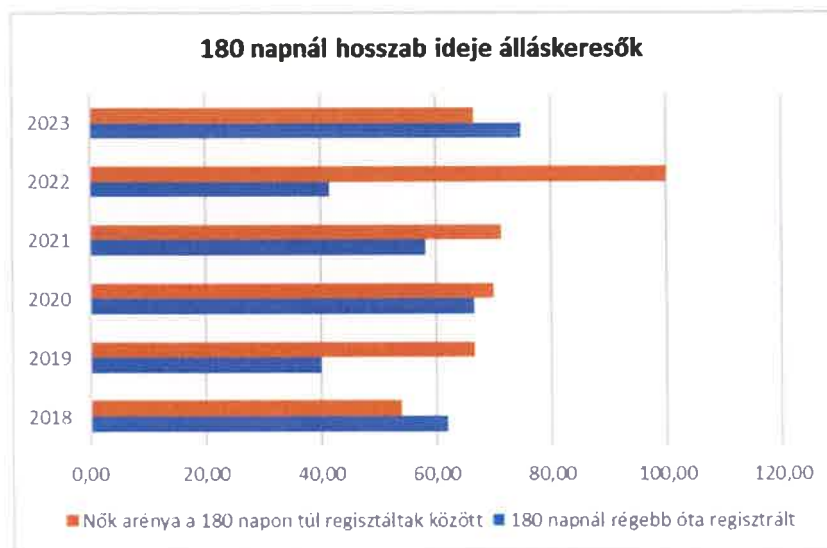
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A korcsoport szerinti vizsgálat alapján jellemző, hogy a nyilvántartott állás keresők között legalacsonyabb a 20 éves és fiatalabbak aránya, ami annak tudható be, hogy esetükben a tanulással eltöltött idő kitolódik, ennek következtében a fiatalok később kerülnek ki a munkaerőpiacra. A legmagasabb arány a nyugdíjkorhatárt megközelítő korosztály, a 61 év felettiéknél tapasztalható. A településről több fő is nyugdíj előtti segélyben részesül.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	61,90	53,85
2019	40,00	66,67
2020	66,67	70,00
2021	58,33	71,43
2022	41,67	100,00
2023	75,00	66,67

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

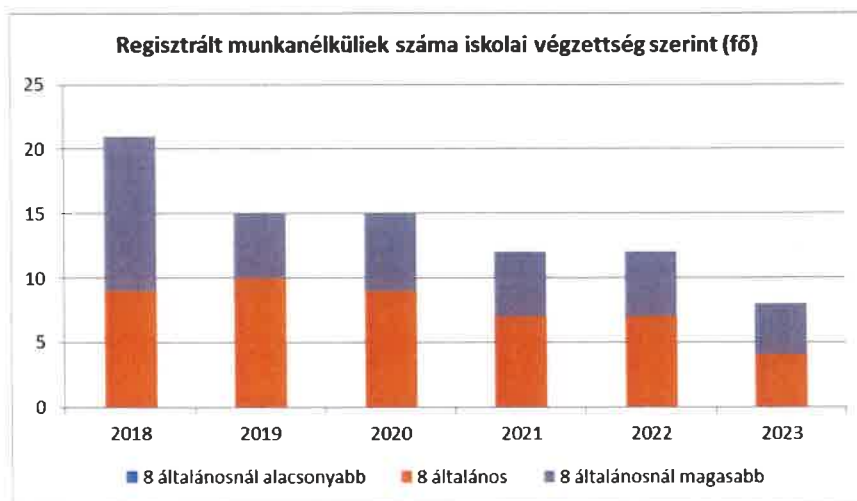

Az álláskeresők adatait elemezve fontos vizsgálni a munkanélküliség időtartamát. A vizsgált időszakban a 180 napon túl nyilvántartott álláskeresők száma évről évre változik, hol nő, hol csökken. A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők körében a nők aránya jellemzően magasabb.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	21	0	0,00%	9	42,86%	12	57,14%
2019	15	0	0,00%	10	66,67%	5	33,33%
2020	15	0	0,00%	9	60,00%	6	40,00%
2021	12	0	0,00%	7	58,33%	5	41,67%
2022	12	0	0,00%	7	58,33%	5	41,67%
2023	8	0	0,00%	4	50,00%	4	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

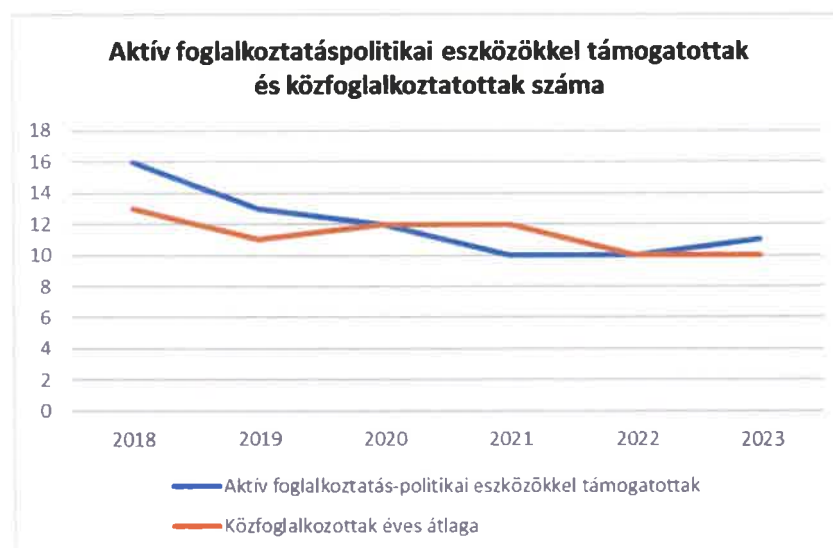

A fenti táblázat a regisztrált állás keresők számát mutatja végzettség szerinti megoszlásban 6 évre visszamenőleg. Viszonylag sok a 8. általános, vagy annál magasabb végzettségű állás keresők száma, ennek oka lehet, hogy nem a munkaerő-piacnak megfelelő végzettséggel rendelkeznek, ezért szükséges lenne az átképzésük hiányszakmák megszerzése végett.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	16	13
2019	13	11
2020	12	12
2021	10	12
2022	10	10
2023	11	10

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az elmúlt 6 évben a közfoglalkoztatottak száma csökkenő tendenciát mutat. Jellemzően a szakmunkás képesítéssel rendelkezők idővel el tudtak helyezkedni a környező városokban. A megmaradt közfoglalkoztatottak (többségében kisgyermekes nők, nyugdíj előtt állók, szakképzetlen férfi munkaerő, romák) segédmunkás beosztásban, közfoglalkoztatási bérért, 8 órában dolgoznak az önkormányzatnál különböző programok keretén belül.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

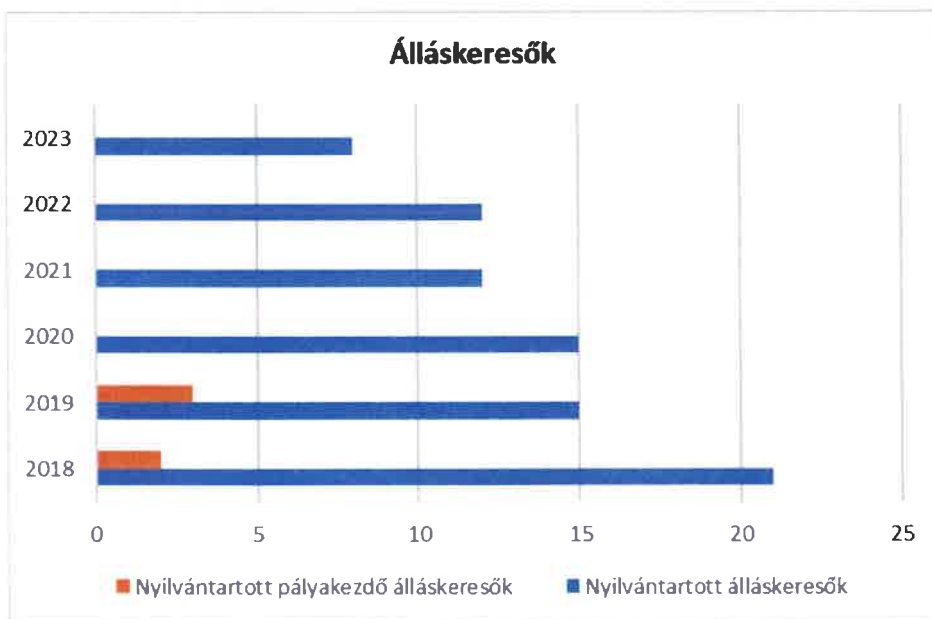
A településen a munkahelyek száma csekély, egyik legnagyobb munkáltató az önkormányzat, így az aktív álláskereső helyben nehezen talál munkát. A munkát vállaló lakosság kénytelen ingázni a környékbeli települések között. Sajnos a munkavállalók bejárását nehezíti, hogy a

menetrendszerinti buszjáratok száma nem kielégítő, így kevesen választják ezt a lehetőséget. Aki megteheti az saját gépkocsival közlekedik. Az elmúlt időszakban nagy segítséget jelent az elhelyezkedésben, hogy a legközelebbi városban, Tamásiban több új ipari üzem létesült, ahol a munkába járást szervezett buszjáratokkal oldják meg.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	21	2
2019	15	3
2020	15	0
2021	12	0
2022	12	0
2023	8	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen nem jellemzőek, kivételt képez ez alól az önkormányzatnál évek óta alkalmazott nyári diákmunka program. Átképzésre, továbbképzésre a településen nincs lehetőség. A nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma a nyilvántartott állás keresőkhöz képest alacsony, az utóbbi 4 évben 0. Ez azt jelenti, hogy a pályakezdők elhelyezkedési esélyei jobbak.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen nincs arra lehetőség, hogy az aktív korú emberek felnőttképző programokon vegyenek részt. A 18 évnél idősebb fiatalok esetében egyre többen vannak, akik a középiskola elvégzése után még további szakmát tanulnak nappali tagozaton. Ezen fiatalok nagyobb részt Tamásiban szereznek szakmát.

Nagyszékelyben a munkanélküliek álláskeresésében alapvetően a Tolna Megyei Kormányhivatal Tamási Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztálya nyújt segítséget, karöltve az önkormányzattal.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A településen az érintett célcsoport esetében az önkormányzati foglalkoztatás javarészt a közfoglalkoztatási programokon keresztül valósul meg.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs erre vonatkozó információ az önkormányzat birtokában.

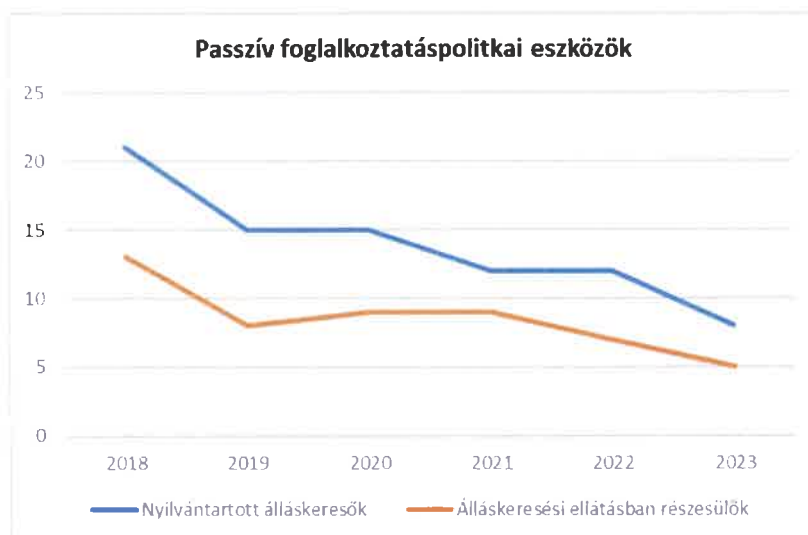
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Az iskolai oktatáson túl tanfolyamok keretében volt rá példa, hogy a Könyvtárban digitális ismeretek átadására irányuló képzés zajlott. A könyvtárban van továbbá hozzáférés digitális eszközökhöz és internethez.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskereső ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	21	8,71%	13	61,90%
2019	15	6,33%	8	53,33%
2020	15	6,58%	9	60,00%
2021	12	5,36%	9	75,00%
2022	12	5,19%	7	58,33%
2023	8	3,57%	5	62,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

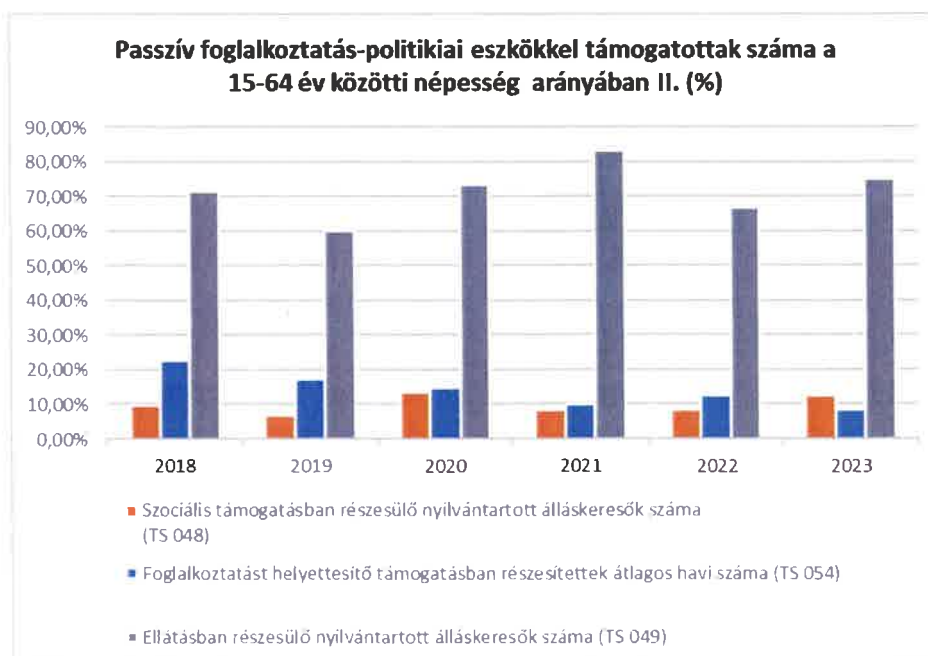

Az álláskeresői ellátásban részesülő aktív korúak száma nem jelentős, évről évre csökken.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.

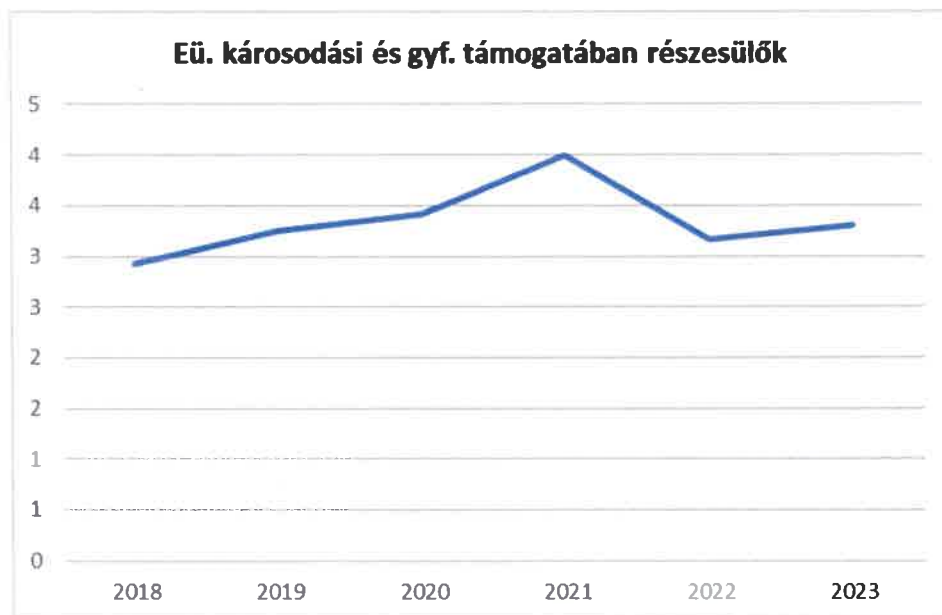
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	2	9,52%	5	22,67%	15	71,43%
2019	1	6,67%	3	17,33%	9	60,00%
2020	2	13,33%	2	14,67%	11	73,33%
2021	1	8,33%	1	10,08%	10	83,33%
2022	1	8,33%	1	12,42%	8	66,67%
2023	1	12,50%	1	8,38%	6	75,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	3
2019	3
2020	3
2021	4
2022	3
2023	3

Forrás: TeIR, KSH

A pénzübeli és természetben nyújtott támogatásokkal kapcsolatos feladatok ellátása a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint Nagyszékely Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 4/2015.(II.25.) ÖK rendelete a szociális ellátások helyi szabályozásáról alapján történik.

A szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzübeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

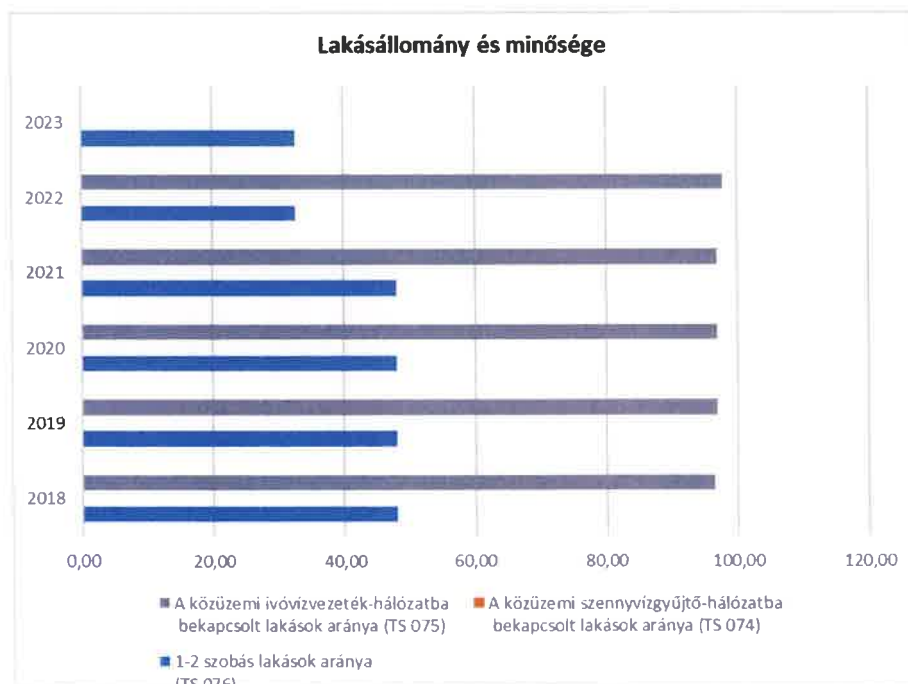
- Pénzübeli ellátások: időskorúak járadéka, ápolási díj, települési támogatások, temetési segély.
- Természetbeni ellátások: lakásfenntartási támogatás, szociális tűzifa támogatás.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány y (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	227	0	0,00	48,02	0,00	96,48
2019	227	0	0,00	48,02	0,00	96,92
2020	227	0	0,00	48,02	0,00	96,92
2021	227	0	0,00	48,02	0,00	96,92
2022	229	0	0,00	32,75	0,00	97,82
2023	229	0	0,00	32,75	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Nagyszékelyben lakhatási szegregáció nem mutatható ki. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés a település minden részén megoldott. Elégtelen lakhatási körülményeket nyújtó lakás a községben nincs.

a) bérlakás-állomány

A település 4 db bérlakással rendelkezik, mely közül 1 db szolgálati lakás, a helyi tanító részére.

b) szociális lakhatás

Szociális lakás a községben nincs, csak a táblázatban feltüntetett 4 db bérlakás.

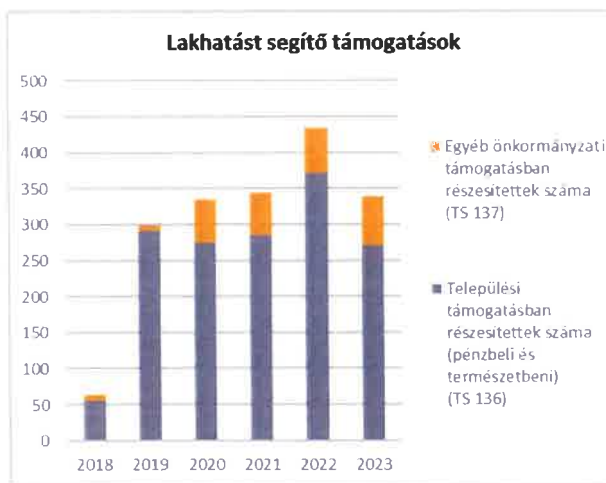
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs a településen ilyen ingatlan.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	55	9
2019	291	7
2020	275	60
2021	285	58
2022	371	63
2023	271	67

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az önkormányzat kizárólag természetbeni lakásfenntartási támogatást nyújtott. A támogatásban részesülő dönthetett, hogy áram- vagy gázszolgáltatójának kéri átutalni közvetlenül a támogatás összegét. A természetbeni juttatást az indokolta, hogy a kérelmezők minél kevesebb közüzemi tartozást halmozzanak fel, illetve minél kevesebb legyen azok száma, akiknél a szolgáltatást megszüntetik tartozás miatt.

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Jelentős helyi adótartozás halmozódott fel a településen élők körében.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen csak lakókörnyezetben elhelyezkedő lakások vannak.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Nagyszékely község területén nem található sem telep, sem szegregátum.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezetben vizsgáljuk a település lakosságának egészségügyi helyzetét, az ellátáshoz való hozzáférést. Az egészségügyi ellátás helyben egy házi orvosi praxisokon keresztül valósul meg.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	0	0	0	19	1,00
2019	0	0	0	0	17	0,10
2020	0	0	0	0	18	1,44
2021	0	0	0	0	19	2,73
2022	0	0	0	0	15	3,00
2023	0	0	0	0	17	2,74

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Állandó orvosi ellátás nincs a településen, az egészségügyi szolgáltatást heti egy alkalommal a Pincehelyről kijáró körzeti orvos látja el. Gyógyszertár is a szomszédos Pincehelyen található.

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szűrővizsgálatokat különböző intézményekben, vagy a házi orvos által helyben szervezett szűréseken vehetik igénybe, de az ezeken való részvételtől nincs adat, csak a falugondnok által beszállított személyek tekintetében, mely nem fedi a valós létszámot. A kötelező védőoltások jelentősége a településen általánosan elismert, s nem jellemző, hogy maradnának ki állampolgárok a védőoltásból.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés a településen nincs, de a megyeszékhelyen szinte minden célcsoport számára egyenlő mértékben biztosítva van.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Nagyszékely Községi Önkormányzat Konyhája gyermekétkeztetési, munkahelyi étkeztetési és szociális étkeztetési feladatokat lát el. Az önkormányzat által a közfoglalkoztatási programokban megtermelt zöldségek egy része a konyhán kerül felhasználásra.

Az ételmezés vezető feladata az étrend kialakítása, amely során törekednie kell az egészséges táplálkozáshoz szükséges alapanyagok és konyhai technológiák alkalmazására.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A település sportpályával rendelkezik, amelynek kihasználhatósága jelenleg nem megfelelő. Jelenleg a sportpályát a gyermekek, és a lakosság használja, amikor kedvük van hozzá. Az iskola épületében lévő tornatermet használják a tanulók a minden napi testnevelés óra keretében.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat, s azon belül a falugondnoki teendők által a szociális szolgáltatások hozzáférése megfelelő. Természetesen az önkormányzat minden esetben arra törekszik, hogy senki ne szenvedjen csorbát a szolgáltatások igénybevételekor.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A településen ilyen szolgáltatás nem található.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs arra vonatkozó információ, hogy a szolgáltatások alkalmával hátrányos megkülönböztetésben lenne bárkinek része.

j) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Természetesen vannak olyan esetek, mikor mérlegelés szükséges a szolgáltatás nyújtásához – például a falubusszal történő szállítás esetében. Vannak helyzetek, amikor kell a pozitív diszkrimináció, amely kizárólagosan rászorultság alapján történik, függetlenül nemre, etnikai hovatartozás tekintetében. Ebben az esetben elsődleges szempont az egészségi állapot, illetve a kor. Előnyt élveznek a kisgyermekek a szülővel, a 70 éven felüliek, illetve, akik az egészségügyi állapotuk végett nehezebben tudják megoldani a szakrendelésre való eljutást tömegközlekedéssel.

Tábla:3.6.2. Nem releváns, a településen nem üzemel népkonyha.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	nem	185	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Közösségi szintér a Művelődési ház, mely éves szinten helyet biztosít rendezvényeinknek. Az óvodások és alsó tagozatos iskolások karácsonyi műsorának.

Itt kerülnek megrendezésre a lakodalmak, bálók és koncertek, esetenként ismeretterjesztő előadások is. A falunapok is művelődési ház udvarában kerülnek megrendezésre. Itt működik a nyugdíjasklub, mely az idei évtől újra szerveződött.

Az általános iskolában kerülnek megrendezésre nemzeti ünnepeink, melyek bárki számára elérhetők, de azokon többnyire csak az iskolás gyermekek hozzátartozói vesznek részt.

Az iskola épületében működik a könyvtár, ami a téli időszakban az önkéntesen alakuló kézműves körnek ad helyet, ahol kötéssel, horgolással, egymás tanításával foglalkoznak a lányok és az asszonyok.

A református templom az istentiszteletek kívül hangversenyeknek, valamint kép- és festménykiállításoknak is helyet biztosít.

A település központjában lévő parkban kerül megrendezésre minden évben a gyereknapi.

Szintén a központban található egy kemma, mely rendszerint az augusztus 20-i ünnepség helyszínéül szolgál, de a fent említett két esemény alkalmával is kerülnek ki belőle illatos finomságok, de egy-egy családi esemény alkalmára is igénybe vehető.

A kemma mellett található játszótér a gyermekek és az őket kísérő édesanyák kikapcsolódási lehetőségét hivatott szolgálni.

A szintén hagyománnyá vált szüreti felvonulás is színesíti az évente megrendezésre kerülő programok palettáját.

A Helytörténeti Gyűjtemény épületében megnézhetjük az elmúlt időre jellemző lakberendezési tárgyakat és használati eszközöket.

A településen élnek és dolgoznak olyan családok, kis közösségek, aki a természethez közeli életformát választották és tagjai az élőfalu hálózatnak. Portáikon rendszeresen az ismeretterjesztő előadásokat és gyakorlati bemutatókat tartalmazó több napos programok. Valamint az általuk képviselt életforma népszerűsítése és megismerése érdekében gyakran fogadnak önkénteseket.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A település életében nem jellemzőek az etnikai nézeteltérések, tekintettel arra, hogy a más nemzetségből származók aránya nagyon csekély.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Önkéntes munka keretében sikerült 2018-ban részben felújítani a falu központjában lévő játszóteret, valamint a helyi nyugdíjas klub tagjai virágültetéssel és kapálással tették szebbé a falu központját. Az önkormányzat egyik épületében évek óta ruhagyűjtési akciók kerülnek megrendezésre.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nincs a településen akkora számú nemzetiség, hogy külön bemutatást igényelne.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen működő civil szervezetek közül a leghatékonyabban működik a Nagyszékelyi Polgárőr Egyesület, akik a település rend és közbiztonságának érdekében teljesítenek szolgálatot.

A Két Torony Nagyszékelyi Faluegylet céljából tűzte ki a település kulturális értékeinek megőrzését, a jellegzetes falukép megtartását, valamint a vidék, a közösségi és gazdasági élet fejlesztését. Tevékenységük során támogatják a település rendezvényeit.

A 2024-ben újra alakuló Nyugdíjas Klub a település idősebb korosztályának kívánja biztosítani a kellemes és hasznos időtöltést. Fontos számukra a néprajzi hagyományok feltárása és azok tovább adása a fiatal korosztály számára, valamint a tárgyi emlékek gyűjtése, melyekből a Helytörténeti Gyűjteményben állandó kiállítás látható.

A település értékeinek növeléséhez hozzájárulnak az itt élő alkotók, akik kézműves termékeikkel szerte az országban képviselik Nagyszékelyt. Valamint a település rendezvényein kézműves foglalkozásokkal színesítik a programot.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma nemzetiségi önkormányzat a településen nem működik. A 2022-es népszámláláskor a településen csak 3 fő vallotta magát roma nemzetiségűnek.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolázottság	Tanfolyamok szervezése, felnőttoktatás
Emberek munkához való negatív hozzáállása	Személyiségfejlesztő tréningek
A lakosság rossz egészségügyi helyzete	Szűrővizsgálatok szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	214	203	417	51,32%	48,68%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			12	2,88%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	38	40	78	9,11%	9,59%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	6	12	18	1,44%	2,88%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

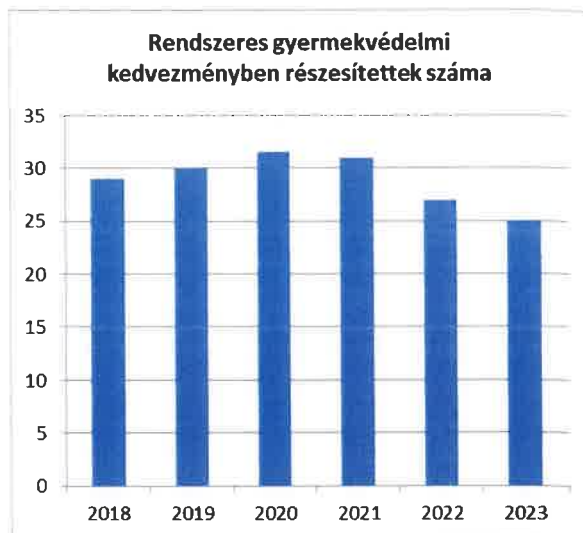
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	0	n.a.
2019	0	8
2020	0	3
2021	0	1
2022	1	1
2023	0	1

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	29
2019	30
2020	32
2021	31
2022	27
2023	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

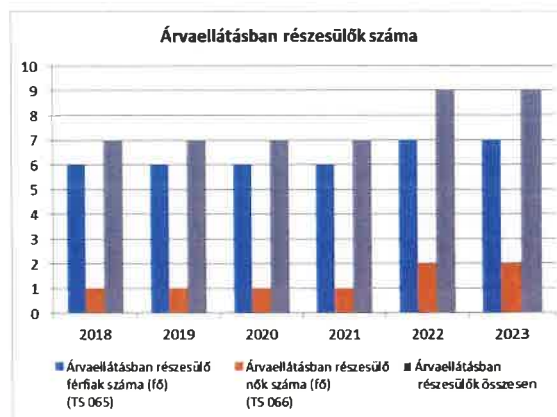

A fenti ábrán megfigyelhető, hogy a kedvezményben részesülő gyermekek száma a 2018-as évhez képest először nőtt, majd csökkent. A pozitív változást az okozza, hogy egyre több szülőnek sikerül elhelyezkednie az elsődleges munkaerőpiacon, így jövedelmük emelkedik.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	6	1	7
2019	6	1	7
2020	6	1	7
2021	6	1	7
2022	7	2	9
2023	7	2	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A vizsgált időszakban 7-9 fő részesült árvaeállításban. Az árvaeállításban részesülő férfiak száma magasabb, mint a nőké.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Az óvodás gyerekek 100 %-ban ingyenesen étkeznek. A gyermekvédelmi támogatásban részesülő iskolások (2023-ben 25 fő) szintén nem fizetnek az étkezésért. A nagycsaládos gyermekek szülei 50 %-os kedvezményben részesülnek. A hátrányos helyzetű gyermekek nyári gyermekétkeztetést vehetnek igénybe.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs a községben.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nagyszékely községben szegregátum nem alakult ki, nincsen telepszerű lakókörnyezetben élő gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A település nem rendelkezik saját védőnői szolgálattal, a feladatot területi körzeti védőnő látja el, aki jelenleg Pincehelyen tart heti egy alkalommal tanácsadást mind a kismamák, mind a csecsemők részére.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Gyermekorvosi ellátás az településen nincs, gyermekorvosi rendelés Pincehelyen van heti 3 alkalommal. A gyermekek egy részét a felnőtt háziorvos látja el.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Korai fejlesztésre, rehabilitációra kinevezett szakemberrel jelenleg nem rendelkezik az település. Intézkedési tervünk egyike erre a problémára keres megoldást.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A Simontornyai Öszikék Szociális Szolgáltató Központ családsegítő szolgálata minden héten csütörtökön, egy alkalommal nyújt a családok számára segítséget. Személyesen keresik fel a hátrányos helyzetű családokat, gyermekeket, hogy a családban kialakult helyzetről tájékozódjanak és megoldást találjanak a problémákra.

Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda a településen nem működik.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Tábla: 4.3.3.a) b) Nem releváns, nincs bölcsőde.

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelmi rendszer fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A kötelező nevelési, oktatási intézmények (óvoda, általános iskola) rendelkezésre állnak, ezekben helyhiány miatt senkit nem kellett elutasítani.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások: Simontornyai Öszikék Szociális Szolgáltató Központ családsegítő és gyermekjóléti szolgálat.

Külső intézményi kapcsolatok:

- Gyermekjóléti szolgálatok.
- Családsegítő szolgálatok.
- A családok lakóhelye szerinti önkormányzatok.
- Mindazon állami és civil szervezetek, amelyek ellátásokat, szolgáltatásokat tudnak biztosítani.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Községünkben a programokhoz való hozzáférés korlátozott.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés az általános iskola alsó tagozatában megoldott, az óvoda épületében található étkezőben esznek a gyerekek. A gyermekek többsége igénybe is veszi azt, hisz közülük a legtöbben ingyenes étkeztetésben részesülnek, tekintettel arra, hogy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak. Hétvégi étkeztetésre nincs igény, a családok mindegyike biztosítani tudja gyermekei számára a megfelelő étkezéshez jutást. A szünidőben több éve működik a nyári gyermekétkeztetés.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A településen szervezett gyermekprogramok hátrányos helyzetre való tekintet nélkül minden gyermeknek szólnak.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az adatgyűjtés során gyermekekkel kapcsolatos hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése nem merült fel. Erre utaló önkormányzati adat, vagy civil szervezet által tett észrevétel nem volt.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Nem releváns.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	25	0	0,00
2019	20	0	0,00
2020	22	0	0,00
2021	16	2	12,50
2022	17	1	5,88
2023	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	1	3,23
2020	n.a.	7	22,58
2021	n.a.	3	9,09
2022	n.a.	3	11,11
2023	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban
Nem rendelkezünk adatokkal.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	2	0
2019	10	0
2020	11	0
2021	11	0
2022	9	0
2023	16	0

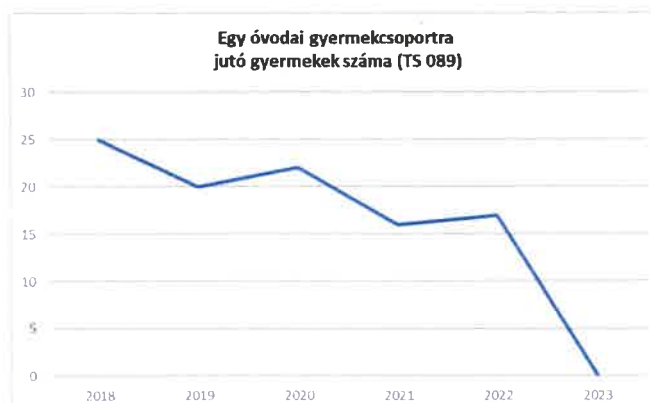
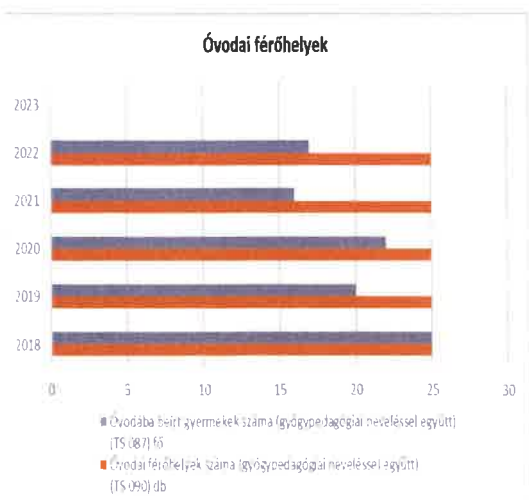
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön a hátrányos helyzetű gyermekek száma csak egy-két fővel változik évről évre, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nem volt a vizsgált időszakban.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	n.a.	1	25	1	25	0	0	25
2019	n.a.	1	25	1	20	0	0	20
2020	n.a.	1	25	1	22	0	0	22
2021	n.a.	1	25	1	16	0	0	16
2022	n.a.	1	25	1	17	0	0	17
2023	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A helyi óvoda 25 férőhellyel, 1 csoport üzemeltetésével 2 fő óvodapedagógussal, 1 dajkával működik. Az óvoda az elhelyezés iránti igényeket ki tudja elégíteni. Önálló gyógypedagógiai csoport nincs, a gyógypedagógiai oktatásban részesülő gyermek nincs.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	1	1	23,00	4,35
2019	0	2	1	15,50	6,45
2020	0	2	1	15,50	6,45
2021	0	2	1	16,50	6,06
2022	0	2	1	13,50	18,52
2023	0	2	1	14,00	35,71

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az iskolában gyógypedagógiai osztály nem volt, egy feladatellátási helyen 2 osztály működött, a diákok száma átlagban 15 fő körüli volt osztályonként.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban
Nincs adat.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyermekek közoktatásban való részvétele kapcsán hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés nem történt. Az oktatási intézmények az esélyegyenlőség elvét érvényesítik mind a tanulóik, mind a munkavállalóik vonatkozásában. Az intézmények pedagógiai programjukban is kitérnek az esélyegyenlőség elvének, a másság megismertetésének, elfogadtatásának, befogadásának

fontosságára. Az oktatási intézmények különös hangsúlyt fektetnek a hátrányos helyzetű tanulók integrációs esélyeinek, egyéni és társas kompetenciáinak növelésére, a preventív és intervenciós célú programokkal hátrányaik kompenzálására, devianciájuk csökkentésére, társadalmi szocializációjuk, iskolai karrierjük, a munka világára való felkészülésük segítésére, továbbá a sajátos nevelési igényű tanulók esetében az elfogadó környezet kialakítására a fogyatékosság különleges gondozási igénye és az egész személyiség fejlesztése céljából. A nagyszékelyi óvodában és iskolában nem tapasztalható hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutakozó eltérések;

A községben csak egy intézmény működik, összehasonlításra nincs mód.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	2
2021	n.a.	n.a.	n.a.	4
2022	n.a.	n.a.	n.a.	3
2023	n.a.	n.a.	n.a.	3
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok				

A jogszabályok biztosította hátránykompenzáló juttatások a rászorulóknak részére a kedvezményes óvodai, iskolai étkeztetés, és az ingyenes vagy kedvezményes tankönyvvásárlás.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok hiánya	Pályázati lehetőség
Korai fejlesztés, bölcsőde hiánya	Igényfelmérés, pályázati lehetőség bölcsőde létrehozására
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	Az érintett családok szociális helyzetének enyhítése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan, (ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény 66. § és 70. § és a Munka Törvénykönyv 5. §) de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály. A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság.

Az esélyegyenlőség megteremtése szempontjából a nőket szintén kiemelt célcsoportként kell kezelni. Női szerepükből adódóan különböző problémákkal találkozhatnak, úgyszintén, mint a családon belüli szerepek, feladatok egyenlőtlen felosztása, munkahelyről való hosszabb távolmaradás gyermekszülés esetén, egyenlőtlen jövedelmi viszonyok.

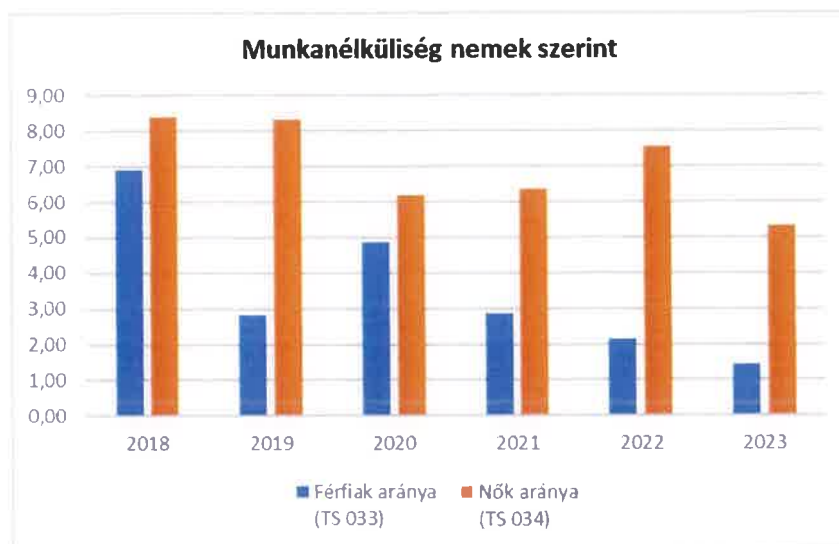
Esélyegyenlőségi problémák, amelyekkel a nők találkozhatnak:

- az egyenlőtlen családi feladatmegosztás,
- a 45 év felettiek esetében a változó képzettségi követelményeknek való megfelelés,
- a pályakezdők szakmai tapasztalatának hiánya,
- a munkahelyről a hosszabb idejű távolmaradás (gyermekvállalás, szakmai ismeretek frissítése),
- a jövedelmek, a munkahelyi előmenetel lehetőségének egyenlőtlensége, szolgáltatási hiányosságok (bölcsőde, óvoda).

A nemek szerinti összetételt Nagyszékely község vonatkozásában a társadalom egészében tudtuk vizsgálni. Átlagban a férfiak magasabb arányban vannak jelen, mint a nők, de a különbség összességében elhanyagolható mértékű. A 65 év felettieknél a nők száma magasabb, mint a férfiaké.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	6,9	8,4	7,65%
2019	2,82	8,33	5,58%
2020	4,86	6,2	5,53%
2021	2,86	6,35	4,61%
2022	2,16	7,56	4,86%
2023	1,45	5,31	3,38%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

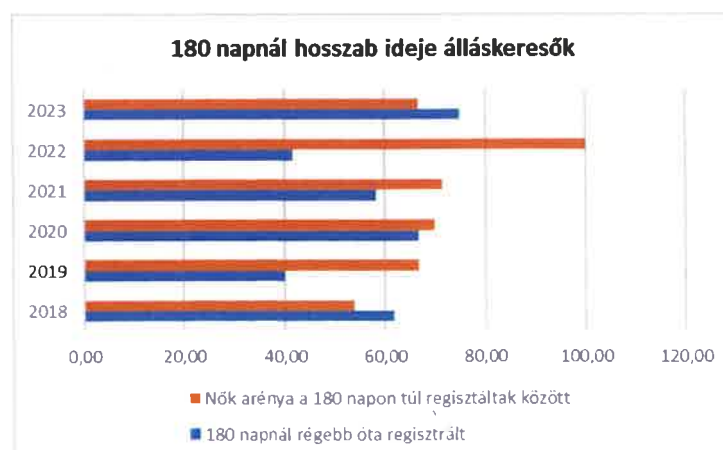

A nyilvántartott álláskeresők között nagyobb a nők aránya.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

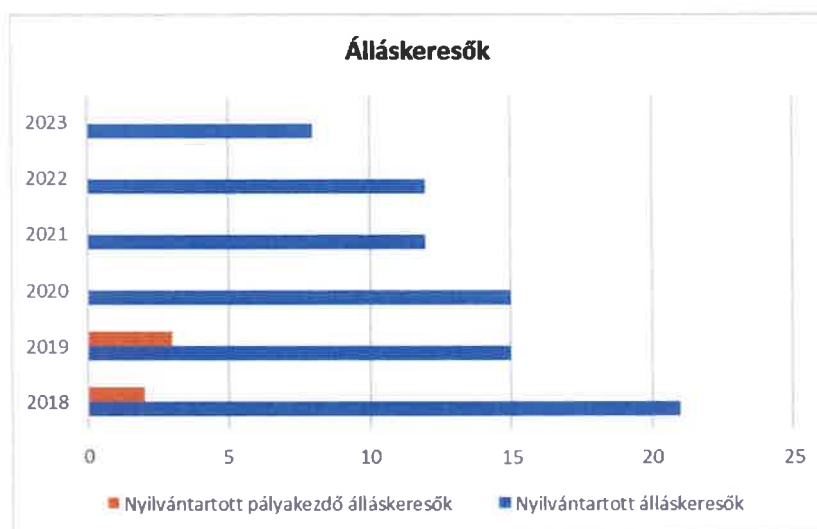
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2018	61,9	53,85
2019	40	66,67
2020	66,67	70
2021	58,33	71,43
2022	41,67	100
2023	75	66,67

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	21	2
2019	15	3
2020	15	0
2021	12	0
2022	12	0
2023	8	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő képzési programokban való részvételtől nem áll rendelkezésre adat.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők nehezebben helyezkednek el, mint a szakképesítéssel rendelkezők, ez megfigyelhető a munkanélküli nők számánál is. Számuk azonban évről évre csökken, amelyben nagy szerepet játszik az, hogy a többségük az önkormányzatnál közfoglalkoztatásban dolgozik. Ők elsősorban mezőgazdasági munkát végeznek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az egyenlő munkáért egyenlő bért elv megvalósulása a nők számára kiemelten fontos, hiszen általános megállapítás, hogy ők kevesebb bért kapnak hasonló munkakörökben, mint a férfiak. Erre vonatkozó, a helyi adatokat feldolgozó felmérés nem készült.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Korábbi fejezetben szó volt arról, hogy a településen nincs bölcsőde, amely egyben ok és okozat is. Nehézkés az anyák gyermekszülés utáni visszatérése a munkahelyükre, mert a 0-3 éves korú gyermek elhelyezésére nincs helyben lehetőség, és mivel a vidéki munkahelyekre való bejárás is nehezítené a dolgot, eddig nem is volt megfelelő számú igény a gyermekek nappali ellátását szolgáló intézmény létesítésére.

A helyi óvodában helyhiány miatt gyermek az elmúlt 5 évben nem került elutasításra. A nyitvatartási idő figyelembe veszi a korai munkakezdést: 07:00-tól 16:00-ig tartanak nyitva. Ennek megfelelően a 3-6 éves korú gyermekek napközbeni ellátása biztosított a településen, amely kedvezően hozzájárulhat a nők munkaerő-piaci esélyeinek javításához, valamint a családvállaláshoz.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat feladata a családtervezés, anya- és gyermekgondozás. A leendő szülők számára a védőnő a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg: tanfolyamok, beszélgetések, vizsgálatok, családlátogatások formájában. Sajnos a település saját védőnővel nem rendelkezik, a Pincehelyi védőnői körzethez tartozunk, ahol jelenleg heti egy alkalommal történik tanácsadás, mind a kismamák, mind a csecsemők részére.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nőkkel kapcsolatos erőszakos cselekedetről nem tud az önkormányzat. Nagyon nehéz sok esetben feltárni az ilyen jellegű problémákat, akár család, akár párkapcsolat esetében. Épp a nők azok, akik a lehető legtovább próbálnak úgy tenni, mintha mi sem történne, ezzel nehezítve a probléma megoldását.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Családok átmeneti otthona, és anyaoththon nincs a településen, ezen intézményeket a nagyobb városokban tudják a rászorultak igénybe venni.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzatnál és az intézményénél női vezetők és alkalmazottak dolgoznak, a képviselő testület fele szintén nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nők esetében nagy problémát jelenthet, hogy nem csak a munkahelyen, hanem a családban is meg kell felelniük a szerep szerinti elvárásnak, háztartási munkák elvégzése, gyermeknevelés, főzés, család összefogása. Ezeket sokszor nehéz összeegyeztetni, és mindenhol maximális teljesítményt nyújtani. Azon nők, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedül nevelik, még fokozottabban vannak kitéve a belső konfliktusoknak, hiszen nekik a megélhetéshez, a gyermek tanulásához szükséges anyagi forrást is egyedül kell megteremteniük.

A családbarát munkahelyi megoldások egyelőre ritkának számítanak (pl. munkahelyi gyerekmegőrzés, távmunka, rugalmas munkaidő szervezés), ezek bevezetése, elterjesztése fontos feladat lehet az elkövetkező időkben.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nők munkába állásának nehézsége	családbarát munkahelyek
Nők egészségügyi helyzete	helyi szűrővizsgálat szervezése
Egyedüllét, özvegyesség	Több szociális gondozó

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	62	84	73,81%
2019	66	82	80,49%
2020	73	83	87,95%
2021	73	78	93,59%
2022	74	75	98,67%
2023	68	75	90,67%

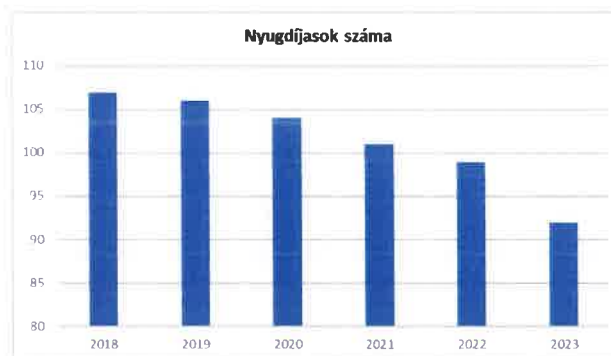
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen az elmúlt években az öregedési index folyamatosan nőtt, de még mindig magasabb a 0-14 éves korúak száma, mint a 65 év felettieké.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	53	54	107
2019	50	56	106
2020	50	54	104
2021	48	53	101
2022	47	52	99
2023	41	51	92

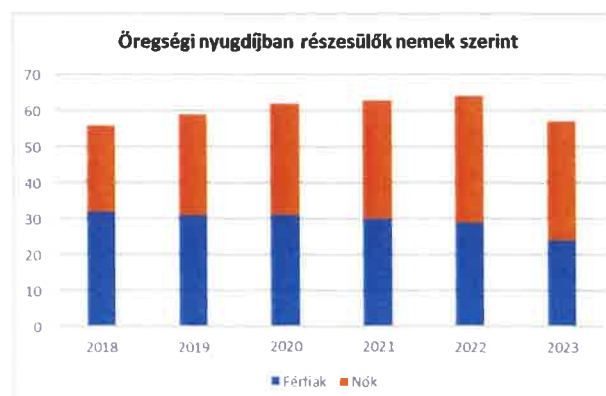
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	0	0	32	24	1	8	0
2019	0	0	31	28	1	10	0
2020	0	0	31	31	1	9	0
2021	0	0	30	33	1	7	0
2022	0	0	29	35	1	5	0
2023	0	0	24	33	1	6	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban és egyéb ellátásban részesülők szám évről évre csökken. A nyugdíjasokon belül is megfigyelhető, hogy a nők magasabb számban vannak jelen.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A községben élő nyugdíjasok további foglalkoztatásáról nincsenek adataink. A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztene, kisállatokat tenyésztene, így biztosítva az aktív időskort. Az elmúlt években több fő is nyugdíj előtti álláskeresői segélyben részesült a 61 éves vagy a feletti korosztályban.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresői száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	21	15	15	12	12	8
41-45 év (TS 042)	Fő	2	2	3	0	2	1
	%	9,52%	13,33%	20,00%	0,00%	16,67%	12,50%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	1	3	1	1	1
	%	4,76%	6,67%	20,00%	8,33%	8,33%	12,50%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	2	1	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	16,67%	8,33%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	2	1	1	0	0
	%	9,52%	13,33%	6,67%	8,33%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8	5	6	6	5	4
	%	38,10%	33,33%	40,00%	50,00%	41,67%	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A tevékeny időskor program lehetőségei, mint foglalkoztatási program, kifejezetten számukra indított képzések, ilyen formában nem állnak rendelkezésre a településen.

Ezek a lehetőségek pedig segítenék a jó mentális állapot minél további fennmaradását, a jó közérzet kialakítását, fenntartását (társaságba járás, új ismeretek megszerzése stb.). A szociális intézményekben elhelyezett, vagy azokkal kapcsolatban álló idősek számára az intézmény szervez különböző programokat, de a „külsősök” számára ez vagy nem elérhető, vagy nem is tudnak ezekről. Az intézmények által szervezett programok jó alapot adhatnak ezeknek a rendszereknek a kidolgozására.

Valószínű vannak olyan nyugdíjasok a településen, akik valamilyen munkavégzésben részt vállalnak, de erre vonatkozó adatok nincsenek az önkormányzat birtokában. Leginkább az jellemző a település nyugdíjasaira, hogy a kertjeiket művelik és besegítenek az unokák, dédunokák nappali ellátásába. Ezáltal ők is hasznosnak érzik magukat, és sok ismeretet átadhatnak a felnövő utódaik számára.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincsen erre vonatkozó adatunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A településen 2000. március óta falugondnoki szolgálat működik. A 2019-ben pályázaton megnyert új kisbusz – falubusz – segítségével az idősök számára könnyen elérhetőek az egészségügyi ellátások. Havonta több alkalommal kerülnek szállításra szakrendelésre az előjegyzett betegek, amely nagyobb részt az idős korosztályt foglalja magába. A falugondnok a gyógyszerkiváltással, bevásárlással is tud a falubusz által segítséget nyújtani számukra, hiszen nem kell nekik minden alkalommal utazni.

A házi segítségnyújtást egy fő szociális gondozó napi 8 órában látja el, 7 gondozott részére. A gondozóval szerződésben nem álló időskorú személyek ellátottsága helyben élő hozzátartozói, és a falugondnoki szolgálat által megoldott.

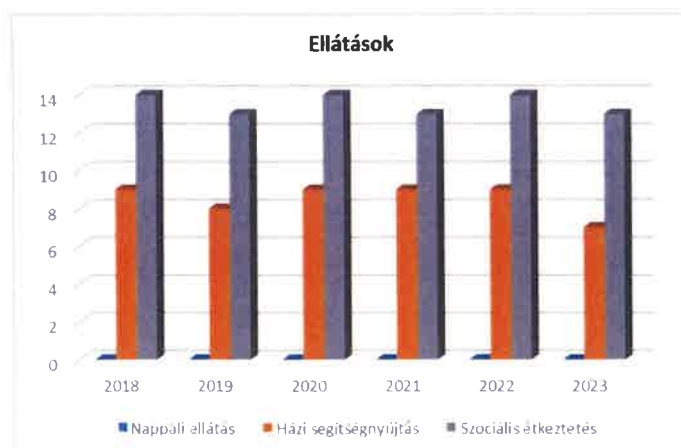
A településen jelzőrendszeres segítségnyújtás 1 fő egyedül élő időskorú személynél van kiépítve, napi 24 órás készenlét mellett. A faluban több lakó is rendelkezik gondosrával, de róluk nincs nyilvántartásunk.

Az idős és szociálisan rászorulókat részére az önkormányzat napi egyszeri étkezést biztosít szociális étkeztetés keretein belül, melyet a falugondnoki szolgálat juttat el számukra.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	62	0	9	14
2019	66	0	8	13
2020	73	0	9	14
2021	73	0	9	13
2022	74	0	9	14
2023	68	0	7	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A községi kulturális programok szervezését az önkormányzat, a Két Torony Nagyszékelyi Faluegylet és a nyugdíjas klub végzi. A rendezvénynaptárban számos rendszeres, tradicionális esemény szerepel, pl. gyermeknap, falunapi programok, karácsonyi műsor, jótékonyági estek stb. A könyvtár látogatása, a közművelődési intézmény rendezvényein való részvétel jellemző az időskorúak körében.

d) idősök informatikai jártassága;

Nincsen információnk az idősök informatikai jártasságáról.

d) a generációk közötti programok.

A fent említett kulturális programokon minden korosztály képviselteti magát, így itt van lehetőség a generációk találkozásának.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Feladatként jelentkezik az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése. Hangsúlyt kell fektetni az alkalomszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok biztosítására, a népbetegségnek számító betegségek kiszűrésére, különösen vércukor, vérnyomás, koleszterin stb.

Hatékonyak bizonyulnak a rendőrség és a helyi polgárőrség által készített figyelemfelkeltő kampányok, melyek a trükkös lopásokra hívják fel a figyelmet, tanácsokat adnak az idősök számára, ezek elkerülésére.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás	Gyermekekkel, nagycsaládokkal kapcsolatépítés, generációs programok szervezése
Életkörülmények romlása	Segítségnyújtás fejlesztése, bővítése
Informatikai jártasság hiánya	Számítástechnikai ismeretek oktatása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Az Európai Unióhoz való csatlakozás egyik feltétele volt, hogy az állampolgárok- köztük a fogyatékossgal élő emberek- számára biztosítva legyen az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden területén. A szociális, egészségügyi ellátásban, mint a fizikai és kulturális környezetben, valamint az iskoláztatási, munkalehetőségek a társadalmi élet, a sport és a szórakozás területén is. Ezen emberek számára kiemelt célként a minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés a fő cél. Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményi ellátások területén is, az intézmények kiépítésével átalakításával. A legsérülékenyebb társadalmi csoportot a fogyatékos emberek és családjaik alkotják. Magyarországon 490 ezer fogyatékkal élő ember él a 2011-es népszámlálási adatok szerint.

Az esélyegyenlőség megteremtése területén az egyik legfontosabb célkitűzés a szemléletformálás. A fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata és érdeke. Az egyenlő hozzáférés nem csak a rámpák, liftek speciális táblák jelentik, hanem azt, hogy a fogyatékos embert egyenrangúnak, egyenjogúnak kell tekinteni. Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, a komplex 34 akadálymentesítés, amely lehetővé teszi a látássérült, a hallássérült, a mozgássérült, valamint a fogyatékos emberek is igénybe vehetik.

Az akadálymentesítés alapkövetelménye, az egyetemes tervezés módszere. Hazánk is igyekszik különböző intézkedésekkel, programokkal, törvényekkel, rendeletekkel elősegíteni a fogyatékosok esélyegyenlőségét.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	11	21	32
2019	9	17	26
2020	9	13	22
2021	8	12	20
2022	7	10	17
2023	6	10	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességűek szociális ellátásában részesülők száma 2018 óta csökkenő tendenciát mutat, nemenkénti megoszlás tekintetében a nők vannak jelentős többségben minden évben.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élők foglalkoztatásáról nem áll rendelkezésre adat.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A Tamási Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya illetékes.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékkal élők foglalkoztatása során hátrányos megkülönböztetésről nem áll rendelkezésre információk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A községben 1993. óta működik a falugondnoki szolgálat, amely az idősök mellett a hátrányos helyzetű személyek, csoportok ellátásokhoz való hozzáférését hivatott biztosítani. Így a fogyatékkal élő személyek napi ügyeinek intézésében (vásárlás, gyógyszerkiváltás, hivatali ügyintézés stb.) kiváló segítség. Ezen kívül a megváltozott munkaképességű személyek is igénybe veszik ezt a szolgáltatást. Fogyatékosok nappali ellátása, támogató szolgáltatás, közösségi ellátások (pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek részére) a településen nem működik, sem önkormányzati, sem egyházi, sem civil fenntartású intézményben. Legközelebb elérhető ilyen típusú intézmények a megyeszékhelyen, Szekszárdon találhatók.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékkal élők pénzbeli és természetbeni ellátásáról nem áll rendelkezésre adat.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az egészségügyi alapellátás helyben és szomszéd településen megtalálható, rehabilitációra a Tolna Megyei Integrált Szociális Intézmény Belecskai, ill. Pálfai Intézetében van mód. A fogyatékosok rehabilitációs intézménye azoknak a fogyatékos, valamint mozgás-, illetőleg látássérült személyeknek az elhelyezését szolgálja, akiknek oktatása, képzése, átképzése és rehabilitációs célú foglalkoztatása csak intézményi keretek között valósítható meg.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A felújított művelődési ház és az orvosi rendelő kivételével a többi középületben nem megoldott az akadálymentesítés.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Falugondnoki szolgáltatás keretében, a falugondnoki járműbe történő beszállást segítő „rámpa” áll rendelkezésre, így a fogyatékosok ügyeik intézéséhez közlekedési eszközként e szolgáltatást akadály nélkül igénybe tudják venni.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Egyéb munkahelyek akadálymentesítésének állapotáról információ nem áll rendelkezésre.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés a fogyatékkal élők számára problémás, nincs alacsony padlós busz, illetve a pincehelyi vasútállomás nem rendelkezik megemelt peronnal, a vonatról való fel- leszállás még az egészséges személyek számára is körülményes.

A járdák, parkok fogyatékosok számára megközelíthetőek, akadálymentesség szempontjából megfelelően használhatók.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Nem releváns.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Pozitív diszkriminációról nem áll rendelkezésünkre adat.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítésére irányuló programok a településen nem jellemzőek.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincs információnk a fogyatékossgal élőket érintő társadalmi problémákról és a felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentesítés hiánya	Pályázati források felkutatása
Előítéletesség, tájékozatlanság	Programok, fórumok szervezése
Fogyatékkal élőkről kevés adattal rendelkezünk	Adatgyűjtés, adatbázis létrehozása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Nagyszékelyben jellemző a szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, egymást kiegészítik. Az önkormányzat pályázatok kapcsán együttműködési megállapodásokat köt civilszervezeteivel, egyéb megállapodások számáról nincs információ. Érdekvédelmi szervezetekről, önszerveződésekről jelenleg nincs tudomásunk.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A települési önkormányzat együtt működik a Nagyszékelyi Polgárőr Egyesülettel, akik a település rend- és közbiztonságát szolgálják, valamint a Két Torony Nagyszékelyi Faluegylettel, akinek célja a település kulturális örökségének megőrzése, a jellegzetes falukép megtartása, a vidék, valamint a közösségi és gazdasági életet fejlesztése. A településen a nyugdíjasokat az újonnan alakult Nyugdíjas Klub fogja össze és tart rendszeres találkozásokat, melynek helyszínét az önkormányzat biztosítja.

Az önkormányzat és az egyház kiemelt kapcsolatot tart fenn, az önkormányzat igyekszik segíteni az egyházat a gyakorlati feladatok ellátásában, az egyház ellenben segít a lelkigondozásban bármelyik célcsoportról is legyen szó.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az önkormányzat jó partner kapcsolatot ápol a környező önkormányzatokkal, elsősorban szociális területen erős az együttműködés. Társulási megállapodásban vagyunk a Simontornyán működő Őszikék Szociális Szolgáltató Központtal, az oktatás területén a szintén Simontornyai székhelyű Vak Bottyán ÁMK-val, valamint a DÁM Önkormányzati Társulásnak is tagja a település.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nem működik nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A községben működő civil szervezetek hozzájárulnak a rendezvények kiadásaihoz, segítséget nyújtanak a programok lebonyolításában, törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására. A szervezetek alapszabályukban meghatározott módon képviselik tagságukat, társadalmi párbeszédet kezdeményeznek szükség esetén, támogatják lehetőségükhöz mérten a látókörükben élő rászoruló célcsoport tagjait.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen csak egyéni vállalkozások működnek, alkalmazottakat nem foglalkoztatnak. Anyagi, illetve tárgyi segítséget nyújtanak egy-egy rendezvény megszervezésében, mely rendezvények rendszerint bárki számára elérhetők, ezzel is biztosítva az esélyegyenlőséget.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett partnerek, a helyi esélyegyenlőségi programba elsőként az adatgyűjtés során kerültek bevonásra. Az adatszolgáltatás mellett megtették javaslataikat, észrevételeiket, melyeket a program készítése során beépítettünk az intézkedések közé.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az esélyegyenlőségi programot nyilvánossá tesszük, így a megfogalmazott intézkedések megvalósulását mind a célcsoportok, mind általában a lakosság nyomon tudja követni. A határidőket figyelembe véve, az intézkedések eredményeiről nyilvános képviselő-testületi üléseken történik beszámolás és ilyen módon biztosított lesz a megvalósítás ellenőrzése.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

A beazonosított problémákra nem minden esetben tudunk helyben fejlesztési lehetőséget, megoldási javaslatot kínálni. A feltárás során megállapított hiányosságok, lemaradások, esélyegyenlőtlenségek nagyságrendjét tekintve, illetve a szükségesnek ítélt beavatkozás illetékességi területeit, hatásköröket figyelembe véve, a szükséges erőfeszítéseket/ráfordításokat és várható eredményeket mérlegelve kerülnek majd kialakításra az HEP IT intézkedései. Az elemzés során figyelembe vettük az előző időszaki HEP által feltárt problémákat, amelyek többségükben változatlanul fennállnak és az alábbiak szerint vontuk le a következtetéseket.

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Alacsony iskolázottság Emberek munkához való negatív hozzáállása A lakosság rossz egészségügyi helyzete	Tanfolyamok szervezése, felnőttoktatás Személyiségfejlesztő tréningek Szűrővizsgálatok szervezése
Gyermekek	egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok hiánya Korai fejlesztés, bölcsőde hiánya Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	Pályázati lehetőség Igényfelmérés, pályázati lehetőség bölcsőde létrehozására Az érintett családok szociális helyzetének enyhítése
Nők	Nők munkába állásnak nehézsége Nők egészségügyi helyzete Egyedüllét, özvegyiség	családbarát munkahelyek helyi szűrővizsgálat szervezése Több szociális gondozó
Idősek	Elmagányosodás Életkörülmények romlása Informatikai jártasság hiánya	Gyermekekkel, nagycsaládokkal kapcsolatépítés, generációs programok szervezése Segítségnyújtás fejlesztése, bővítése Számítástechnikai ismeretek oktatása

Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés hiánya Előítéletesség, tájékozatlanság Fogyatékkal élőkről kevés adat	Pályázati források felkutatása Programok, fórumok szervezése Adatgyűjtés, adatbázis létrehozása
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Háziorvosi praxis létrehozása a településen: Háziorvosi ellátás a település teljes lakosságának ellátására.	Háziorvosi praxis betöltésének támogatása rugalmas feltételekkel, orvosi lakás biztosításával. Rendelő felújítása, korszerűsítése.

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei folyamatosan javuljanak. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek értelmi, érzelmi, testi fejlődéséhez a megfelelő körülmények megteremtését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök jó testi és mentális állapotának fenntartásához szükséges, tevékeny, életkoruknak megfelelő aktivitást adó lehetőségek biztosítását.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családban és a munkahelyen betöltendő szerepet támogató intézkedések megszervezését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítására: akadálymentes élettér kialakítására, a társadalom egyenrangú szereplőjeként való életre.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésébe nem feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Q. Település szintű probléma												
1.	Háziorvosi praxis létrehozása	A település nem rendelkezik saját háziorvosi praxissal.	Magas színvonalú, szakszerű, megbízható, hosszú távon állandó háziorvosi szolgáltatás biztosítása a településen, a település teljes lakosságának ellátására.	Nagyszékely Község Önkormányzatának 1/2017. (I.25.) rendelete az egészségügyi alapelvétől a közterhek megállapításáról	---	Háziorvosi praxis betöltésének támogatása rugalmas feltételekkel, orvosi lakás biztosításával. Rendelő épületének felújítása, korszerűsítése.	Polgármester, jegyző	2030. 06. 30. (vasárnap)	Hirdetések száma. Jelentkezők száma. Betöltött háziorvosi praxis.	Háziorvos, Nemzeti Egészségbiztosítási Alap támogatás, orvosi szolgálati lakás.	Az intézkedés akkor eredményes, ha sikerül állandó háziorvosi praxist létrehozni, háziorvost szerződtetni és fenntartható, amennyiben hosszú távon meg tudjuk tartani.	---
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1.	Továbbképzés, továbblépés	Alacsony iskolázottság	Tanfolyamok, képzések felkutatásával, képzések szervezésével csökkensen a szakképesítéssel nem rendelkezők száma, így ezáltal a szakképzett munkaerő száma növekedne.	---	---	Hiányszakmák feltérképezése, célcsoportok felmérése, képzési szerződés megkötése, pályázatok figyelése.	Polgármester, képviselő-testület	2030. 06. 30. (vasárnap)	Alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezők számának csökkenése. Alapfokú iskolai végzettségű magasabb képesítéssel nem	Személyi, tárgyi feltételek, anyagi források (hazai vagy uniós támogatás)	Az intézkedés akkor eredményes, ha a célcsoport hajlandó részt venni a tanácsadáson/tréningen/képzésen és az eredmény akkor fenntartható, ha a résztvevők ezt	---

										rendelkezők számának csökkenése. Képzésekre beiratkozók száma. Képzést sikeresen elvégzők száma.		követően sikeresen el tudnak helyezkedni az elsődleges munkaerő piacon.
2	Kertművelés, állattartás elősegítése	Emberek munkához való negatív hozzáállása	Önellátó családi gazdálkodások száma emelkedjen, a fizikai munka iránti kedv folyamatos legyen.	---	---	---	Célcsoportok felmérése, helyben lakó önfenntartókkal kapcsolatfelvétel, nyílt napok szervezése. Segítségnyújtás a továbbiakhoz, ösztönzés a folytatásra, helyi piac kialakítása árufelesleg értékesítésére, cseréjére.	Polgármester, 2030. 06. 30. (vasárnap) képviselő-testület	A programban résztvevők száma. Önellátó családok száma nő. Csökken a mélyszegénységben élők száma. Saját maguk által megtermelt, egészségesebb zöldségek és élelmiszerek fogyasztása.	Személyi, tárgyi feltételek, anyagi források (hazai vagy uniós támogatás)	Az intézkedés fenntarthatósága függ a célcsoport hozzáállásától, aktivitásától.	---

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Egészségfejlesztő és szabadidős programok szervezése	i, sport-, szabadidős és szünidős programok hiánya	Esélyteremtés a falusi gyerekek részére a kulturális, szabadidős programokhoz való hozzáféréshez. Elégedett, kiegyensúlyozott, boldog gyermekkor biztosítása a városi lehetőségektől távol eső faluban is. Felmérni az igényeket, a gyerekek körében, szabadidejük hasznos eltöltése érdekében, lehetőségekhez mérten. Közösségi programok kidolgozása, fenntartása.	---	---	---	Olvan közösségi programok szervezése, egy adott közösségi helyszínen, ahol a különböző korú, nemű, és érdeklődésű emberek megismerhetik egymást, közelebb kerülhetnek egymáshoz. Közösségtudatos gondolkodás elsajátítása, az empátia, a szolidaritás és a segítőkészség ösztönzése egymással szemben.	Polgármester, 2030. 06. 30. (vasárnap) képviselő-testület	Résztvevő gyerekek száma Fiatalközösség programjainak száma Csellengő gyermekek számának változása	Személyi, tárgyi feltételek, anyagi források (hazai vagy uniós támogatás)	Programok szervezésével folyamatosan fenntartható.	---
2	Mini bölcsőde létrehozása	Korai fejlesztés, bölcsőde hiánya	A 3 év alatti gyermekek családi körülmények között történő, mégis	---	---	---	Felmérés a szülők körében, hogy lenne-e igény mini bölcsőde kialakítására	Polgármester, 2030. 06. 30. (vasárnap) képviselő-testület	Igenyfelmérések száma. Felmerésenként	Személyi, tárgyi feltételek, anyagi források (hazai)	Az intézkedés csak megfelelő számú igény mellett	---

							szakszerű nappali felügyeletének, ellátásának megoldása, amennyiben az édesanya szeretne mielőbb visszatérni a munka világába.				helyben. Szükség esetén a kialakítás jogszabály feltételeinek megismerése, az erőforrások rendelkezésre állásának vizsgálata, engedélyek beszerzése, beruházás és foglalkoztatás anyagi háttérének előteremtése. Megvalósítás. Üzemeltetés.			megválasztott kérdőívek száma. Igénylők száma. Megnyitásra kerül-e mini bölcsőde	vagy uniós támogatás)	valósítható meg és a fenntarthatóság is ennek függvénye.	
III. A nők esélyegyenlősége																	
1	Szűrővizsgálatok nőknek	Helyi szűrések hiánya miatt csökken a szűrővizsgálaton résztvevők száma, kisebb a megelőzés lehetősége. Érdektelenség mutatkozik, részben a vizsgálatra eljutásának nehézsége miatt.	Helybe hozni mobil szűrővizsgálatokat. Szűrések fontosságának propagálásával érdeklődés felkelthető. Sok idős nő él a településen, cél, hogy eljussanak a szűrésekre.	---	---	---	Adatgyűjtés, komplex egészségmegőrző program kivitelezése. Felvilágosító foglalkozások szervezése.	Polgármester, 2030. 06. 30. (vasárnap)	Eredményességi mutató: a szűrővizsgálatokon résztvevők száma A statisztikai mutatók javulása, a lakosság életminőségének javulása	Személyi, tárgyi feltételek, anyagi források (hazai vagy uniós támogatás)	Szűrővizsgálatok folyamatos propagálásával fenntartható.	---					
2	Nők munkába állásának segítése	Nők munkába állásának nehézsége	A munkanélküliség csökkentése. Biztos, hosszabb távon megbízható kereset. Családbarát munkahelyeken való elhelyezkedés.	---	---	---	Gyes-en/gyed-en lévő anyákkal folyamatos kapcsolattartás, tájékoztatás a változásokról, képzési lehetőségekről, amely elősegíti a visszailleszkedést. Családbarát munkahelyek keresése. Női munkaerőt foglalkoztató vállalkozások bevonása a településre.	Polgármester, 2030. 06. 30. (vasárnap)	Munkanélküli nők számának csökkenése. A családok életminőségének javulása a biztos anyagi helyzet hatására.	Személyi, tárgyi feltételek, anyagi források (hazai vagy uniós támogatás)	Az intézkedés eredményes és fenntartható, a kiváltó okot sikerül definiálni és a megfelelő intézkedéseket megtenni a női munkanélküliség csökkentése érdekében.	---					
IV. Az idősök esélyegyenlősége																	
1	Idős, beteg emberek	A faluban sok az idős, egyedül élő	Cél, a rászoruló emberek segítése, biztonságérzetük	---	---	---	Házi gondozottak számának bővítése, új munkatárs	Polgármester, 2030. 06. 30. (vasárnap)	Segítségben részesülő idősök,	Személyi és anyagi	Fenntartható a megfelelő	---					

életkörülményeinek javítása	ember, a család hiánya miatt romlanak életkörülményeik, életminőségük. Egyre többen szorulnak segítségre.	növelése. Segítő személyéről, alkalmasságáról gondoskodni. Idősek tájékoztatása a segítő lehetőségekről. Megfelelő munkaszervezéssel folyamatosan fenntartható	---	---	besegítésével. Tájékoztatások a lehetőségekről. Falugondnoki szolgálat további működtetése.	testület	(vasárnap)	száma. Egészségben eltöltött évek számának növekedése.	források	humán erőforrás biztosításával.
2	Informatikai tanfolyamok szervezése	Informatikai jártasság hiánya	---	---	Számítástechnikai ismeretek oktatása, alap szintű informatikai tanfolyam szervezése.	Polgármester, képviselő-testület	2030. 06. 30. (vasárnap)	Megtartott tanfolyamok száma. Résztevevők száma.	Személyi és anyagi források	Az intézkedés akkor eredményes, ha a célcsoport részt vesz a tanfolyamokon és a megszerzett ismereteket a mindennapi életben hasznosítani tudja.

V. A fogyasztókkal élők esélyegyenlősége

1	Az önkormányzat épületének akadálymentesítése	Közüntézmények akadálymentesítése sének hiánya.	---	---	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése. Tervek készítése, kivitelezés.	Polgármester, képviselő-testület	2030. 06. 30. (vasárnap)	Akadálymentesített épületek száma nő.	Személyi és anyagi források.	Az intézkedés akkor hatékony, ha a felmérés megvalósul és sikerül megfelelő forrásokat szerezni a megvalósításhoz, a fenntartást a kivitelezést követően az önkormányzat vállalja.
2	Adatgyűjtés fogyasztókkal élőkről	Fogyatékkal élőkről kevés adat áll rendelkezésre.	---	---	Adatgyűjtés, kapcsolatfelvétel, adatbázis elkészítése digitális formában is.	Polgármester, képviselő-testület	2030. 06. 30. (vasárnap)	Pontos, teljeskörű, részletes adatbázis.	Személyi és anyagi források.	Az intézkedés eredménye akkor lesz fenntartható, ha továbbra is naprakész adatok állnak rendelkezésre.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

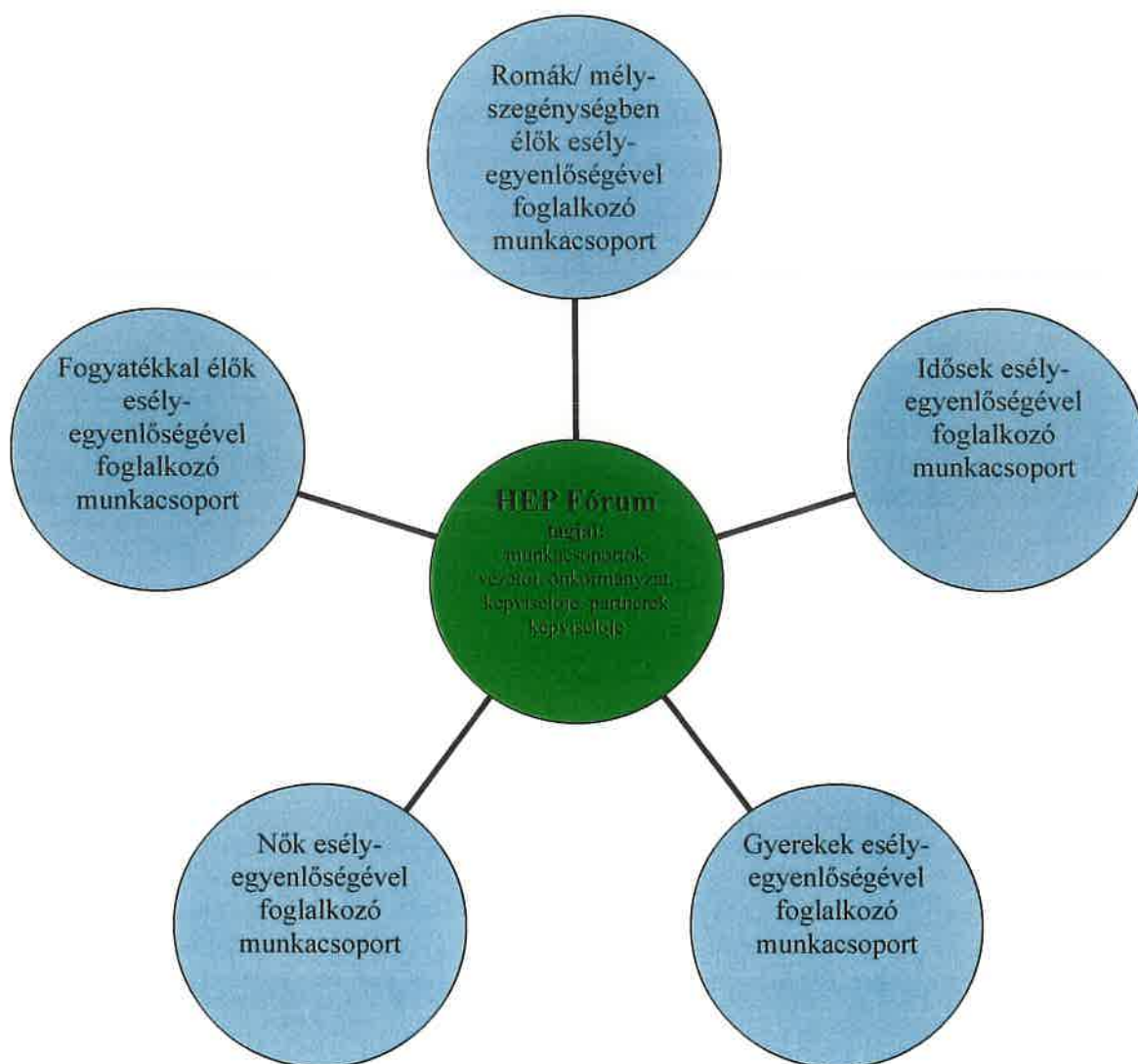
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti és önkormányzati vezetők,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

1. a település képviselő-testületének tagjai,
2. az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
3. tankerületi központ képviselője,
4. környező települések önkormányzati szereplői,
5. járási jelzőrendszeri tanácsadó,
6. egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az

esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

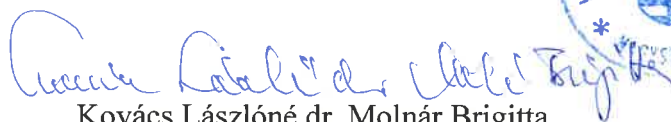
I. A Nagyszékely község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Nagyszékely község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és az 50/2025.(VI.17.) KT. számú határozatával elfogadta.

Csatolt mellékletek:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum: Nagyszékely, 2025. július 3.

Kovács Lászlóné dr. Molnár Brigitta
jegyző

Várkonyi Zoltán
polgármester

Nagyszékely Községi Önkormányzat
Képviselőtestülete
7085 Nagyszékely, Táncsics u. 11.sz.
Tel.: 74/ 408 393, Fax.: 74/ 508 010.

10-9/2025.szám

K i v o n a t

Nagyszékely Községi Önkormányzat Képviselőtestület 2025. június 17-én 13 órakor megtartott üléséről készített jegyzőkönyvből:

50/2025.(VI.17.) KT. számú határozat

Nagyszékely Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Nagyszékely Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját a melléklet szerint elfogadta.

Határidő: azonnal

Felelős: Várkonyi Zoltán polgármester

Várkonyi Zoltán
polgármester

Kovács Lászlóné dr. Molnár Brigitta
jegyző

A kivonat hitelül:

Nagyszékely, 2025. július 3.

Várkonyi Zoltán
polgármester